

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο νομό Χανίων, βόρεια του κόλπου της Σούδας.

Ο χώρος της **αρχαίας Απτέρας** εκτείνεται σε χαμηλό ύψωμα με την ονομασία **Παλαιόκαστρο**, σε υψόμετρο 200μ. από τη στάθμη της θάλασσας, ενώ το φρούριο Ιντζεδίν βρίσκεται στους πρόποδες του υψώματος στην περιοχή Καλάμι.

Η νότια πλευρά της περιοχής έχει θέα τα **Λευκά Όρη**, ενώ δυτικά εκτείνεται η εύφορη ενδοχώρα του Αποκορώνου, την οποία διασχίζει ο ποταμός Πύκτος, ο σημερινός Κούλάρης. Η αρχαία Απτέρα, ως πόλη-κράτος, εξυσίαζε μεγάλη έκταση γης που περιλάμβανε πολλούς αγροτικούς οικισμούς. Τα όρια της επικράτειας ήταν από δυτικά τα εδάφη της Κυδωνίας (Χανιά), από νότια τα εδάφη της Λάπτας (Αργυρούπολη), και από ανατολικά το Δρέπανον (ακρωτήριο Δρέπανο). Υπήρχε οδικό δίκτυο που συνέδεε τη πόλη με την ευρύτερη επικράτεια.

Στην είσοδο του φυσικού κόλπου τοποθετούνται από την αρχαιότητα δύο λιμάνια, του **Μίνωα**, το σημερινό **Μαράθι** και την **Κισσαμο** κοντά στις **Καλύβες**. Τα δύο λιμάνια εξασφάλιζαν τον έλεγχο στη διακίνηση του εμπορίου.

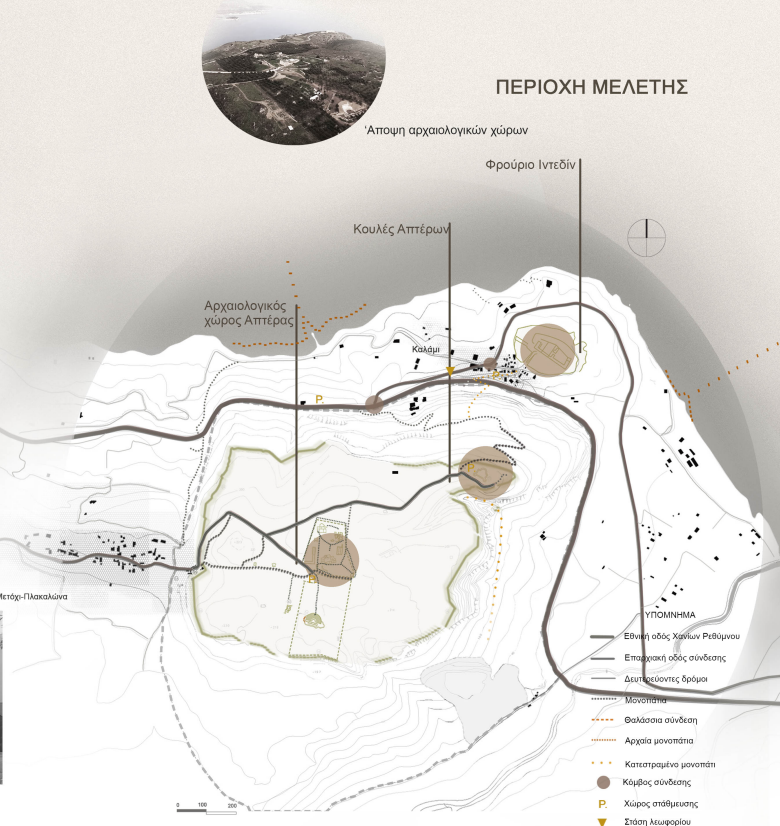
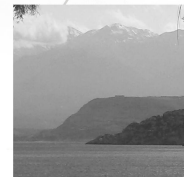
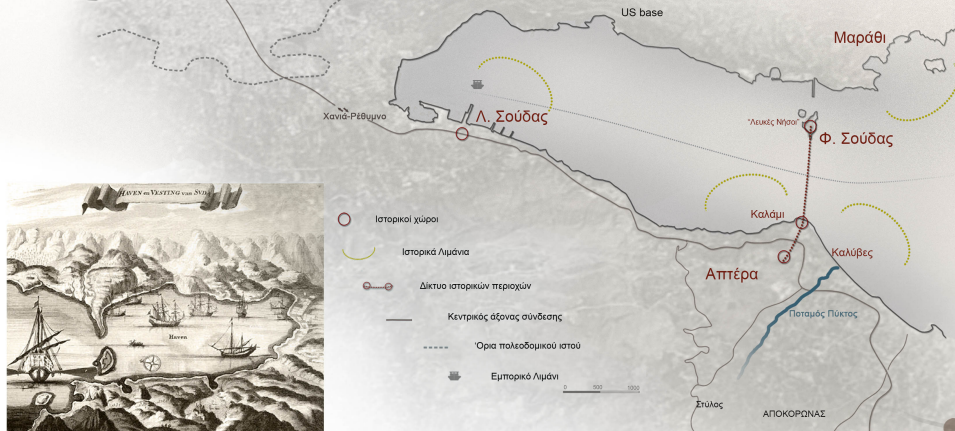
Απέναντι από την Απτέρα, στη θαλάσσια περιοχή εισόδου στον κόλπο, υπάρχουν δυο βραχονησίδες οι "Λευκές νήσοι" που περιορίζουν την είσοδο στο κόλπο. Στη μεγαλύτερη βραχονησίδα υπάρχει το **φρούριο της Σούδας**.

Το σύνολο των φυσικών χώρων στο πέρασμα των αιώνων διαμόρφωσε μια στρατηγική θέση ελέγχου της περιοχής χρησιμοποιώντας πολύπλοκα, αμυντικά συστήματα και ενύπνευσε την ανάπτυξη της κατά την αρχαιότητα.

Κεντρική θεώτητα της αρχαίας Απτέρας ήταν η θεά Αρτεμις.

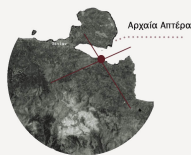

Τρισδιάστατη απεικόνιση περιοχής πηγής: web, google earth 2017

Διπλωματική εργασία : Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου.

Φοιτήτρια: Ιωάννα Μαρκοπούλου. Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Πάντα Καραμανέα. Π1-Ανάλυση ευρύτερης περιοχής μελέτης, δικτύου κινήσεων

Η **αρχαία Απέρτα** πήρε το όνομά της σύμφωνα με τον **Πασαυσία** από τον μυθικό βασιλιά των Δελφών Πτέρας ή Απτέρας και φέρεται ως ιδρυτής της. Η ονομασία σύμφωνα με έναν άλλον μύθο, που παραδίδεται από το Στέφανο Βυζάντιο (βος αι. μ.Χ.) προέρχεται από την πτώση των Σιρηνών στη θάλασσα, όπου κατά τη μάχη με τις Μοίρες πέσανε τα φτερά τους στη θάλασσα και έμειναν *άπτερες*.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

8^{ος} - 1^{ος} αι. π.Χ.

Γεωμετρική περίοδος

Ίδρυση της πόλης. Τον 4^ο αιώνα παρουσιάσε μια περίοδο ακμής. Η εισαγωγή οργυρού από τις μισθοφορίες ώθησε στην κοπή δικού της νομίσματος, ενισχύοντας την πολιτική της ως ανεξάρτητο κράτος. Κατά τον 3^ο-2^ο αιώνα υπήρχον εμφύλιο πόλεμοι που οδήγησαν σε ασυμμετρίες. Κατά τα μέσα του 4^{ου} αιώνα κατασκευάστηκε περιμετρικό τείχος 3.480μ., με οχυρωματικούς πύργους, στο πλάτωμα του λόφου. Κεντρική θέση ήταν η θεά Άρτεμις.

1^{ος} π.Χ.- 19^{ος} αι. μ.Χ.

Ρωμαϊκή κατάκτηση

Με τη ρωμαϊκή κατάκτηση το 67 π.Χ. διαμορφώθηκε μια περίοδος ειρήνης και ευημερίας κατά τον 1^ο-2^ο μ.Χ. αιώνα. Κατά τη περίοδο αυτή κατασκευάστηκαν μεγάλα δημόσια έργα (δεξαμενές, λιμνές).

3^{ος}-7^{ος} αι. μ.Χ.

Παρακμή- εγκατάλειψη

Από τον 3^ο αι. μ.Χ. παρουσιάστηκε μία σταδιακή παρακμή, που έγινε οριστική, με το σεισμό του 364 μ.Χ., ενώ με τον επόμενο σεισμό του 7^{ου} αι. μ.Χ. οδήγησε στην οριστική εγκατάλειψη της πόλης.

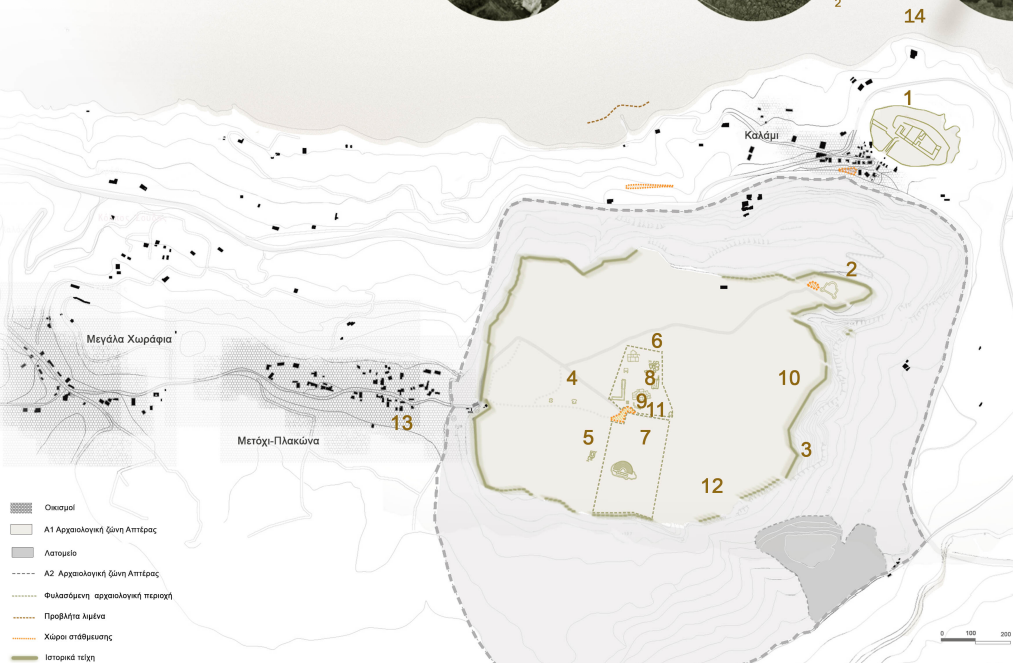
Ίδρυση της μονής του Ιωάννη του Θεολόγου, που ανήκει στη μονή της Πλάτης, πριν από το 1182 σε κεντρικό χώρο της αρχαίας πόλης.

1866-1869

Τουρκική κατάκτηση

Κατά την περίοδο αυτή κατασκευάστηκε ο **Κουλές Απτέρων (1866-1869)** και το **φρούριο Ιντζεδίν (1866-1872)** ελέγχοντας με αυτόν τον τρόπο την είσοδο στο κλάμα της Σούδας, και τη διάβαση Χανίων-Αποκρώνας. Και τα δύο χρησιμοποιαν για την πάταξη της Κρητικής Επανάστασης. Το 1866 δημιουργήθηκαν οι οικονομικοί Μεγάλη Χωράφια και Παλαιόαστρο.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ

Αρχαιολογικά κτιριακά σύνολα

ΟΧΥΡΩΣΙΣ

1. Φρούριο Ιντζεδίν

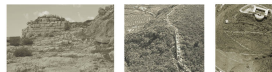
Έχει συνολικά έκταση 16.531,75 τ.μ.. Χτισμένο το 1872 από τον Ρωσικό Πασά, στην ίδια θέση που το 1646 οι πρώτοι Τούρκοι διακονώντας τους Έλληνες έχτισαν έναν πύργο, ο οποίος αποτελούσε το κεντρικό φρούριο έναν του λιμανιού και αναπτύχθηκε στα προς την πρωτεύουσα του Σουλτάνου Αλβέρτο Α΄ΑΪΣ Ιντζεδίν. Στη μεταγενέστερη χρήση χρησιμοποιήθηκε κυρίως από φυλικά πολιτικούς κρατούντες του κοινού ποταμού δίνοντάς ολάκα και διοικητικές.

2. Κουλές Απτέρων

Το φρούριο χτίστηκε από τους Τούρκους μετά την Κρητική Επανάσταση του 1868, κατά τη διάρκεια ενός προπαρασκευαστικού έτους επεξεργασίας με την επόλεξη της Κρήτης με ένα δίκτυο από φρουραριστικά έργα. Χτίστηκε από τον Τούρκο Κωνσταντή Αβή Πασά. Το φρούριο χτίστηκε για να ελέγχει την κοιλάδα του Αποκρώνα, από την οποία διασχίζει το ποτάμι προς τα Ανώτα ΑΪαζ με τους όρους Κουλέδες, που έκαισαν οι Τούρκοι στον Αποκρώνα, (έλεγχε το λιμάνι της Σούδας και υποστήριζε το κοινό φρούριο Ιντζεδίν).

3. Παλαιόαστρο

Κτίστηκε λίγο πριν τα μέσα του 4^{ου} αι. σε θέση της αρχαίας πόλης Απέρτας που ήταν φησι όμορη με τα προπύργια του κλάμα της Σούδας από επιδρομές. Το τείχος, που είναι προσαρτημένο από Β. προς Ν. σε μικρά σημεία είναι παχύς 1,5 μ. και υψος 3μ. Το πύργο συνολικά μήκος 2.480μ., περιτριγυρίζεται από κεντρικό του λόφου επάνω στο οποίο είχε χτισθεί η αρχαία πόλη Απέρτα. Η άμυνα του πύργου έχει καταρθεί από μια σειρά οχυρωματικών πύργων. Ένας πύργος βόρεια, το συνδέει με τη θάλασσα.βόρεια ανατολική πλευρά βρίσκεται η πύλη "Ευκλείδης".

4. Πολυβολεία

Στη δυτική πλευρά της εισόδου υπάρχουν δύο τετραγωνικά πολυβολεία σφαιρικού από το δεύτερο πενήνταρο πόλεμο. Το σημείο στο οποίο κατασκευάστηκαν επέτρεπαν τον έλεγχο του λιμανιού της Σούδας.

14. Πορτοφίλια

Τεχνικές υφάρδος που σκοπό είχε την υποστηρίκτη καθυστήριση των αβροών πλοίων προς το Φρούριο Σούδας για την καταστροφή τους.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

8. Μονή Αγ. Ιωάννη του Θεολόγου

Η μονή ανήκε στην διακονία της Μονής της Πλάτης μέχρι τη δεκαετία του 1960. Το 1960 η κατασκευή της από χρηματοδοτημένο οικόδομητικό υλικό από τα αρχαία κτίρια, κτίστηκε σε κεντρικό χώρο της αρχαίας πόλης, πως στην αρχαία αγορά.

9. Δικυωρς ναός του 5^{ου} αι. π. Χ.

10. Δικωρικός ναός

Ο ναός του 5^{ου} αι. π.Χ. έχει αποδοθεί από τον ανακαταστή της θεάς Διμήτρα και Περσεφόνη.

11. Κεντρικός ναός

Έχει αποκαταφεί τμήμα του ναού που έχει χρησιμοποιήσει για πολλούς αιώνες και τους αποτελούσε έναν από τους κεντρικούς ναούς της πόλης.

12-13. Νεκροταφεία

Στην αρχαία Απέρτα υπάρχουν δύο νεκροταφεία: ένα στα νοτιοανατολικά με λαβρυμώδεις και ένα στα δυτικά, στο οποίο έχουν αποκαταφεί εντυπωσιακά τμήματα μνημεία.

Κωδίκας

ΥΑ: 11532/167/1163/6-4-1959 - Φ.Ε.Κ. 150/8/30-4-1959

Φ.Ε.Κ. Υ.Α. Α/831/36852/2942/12-10-1973 - Φ.Ε.Κ. 1242/8/16-10-1973

Παλι αρχαιολογικοί περίοχοι Νότιον Χανίων και Ρεθύμνης, οι αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικά τόποι και τόποι ιδιαίτερα φυσικοί κάλλους των Νομών Χανίων και Ρεθύμνης.

Υ.Α. ΥΠ.ΠΟ./ΑΡΧ./Α1/Φ25/41398/21217/24-8-1994 - Φ.Ε.Κ. 603/8/5-9-1994

Κατοικισμός (Λιμάνι Α (Α1 + Α2) και Β προστασίας αρχαιολογικού χώρου Απέρτας Ν. Χανίων και καταστροφής χερσαίων της στη Σύντα Α (Α1 + Α2).

Υ.Α. ΥΠ.ΠΟ./ΑΡΧ./Α1/Φ25/63892/3532/29-12-1995 - Φ.Ε.Κ. 39/8/19-1-1996

Τίτλος Φ.Ε.Κ. Συστήματος - Δομήσει καταστροφής Σύντα Α απολύτως προστασίας και οριοθέτησης οικισμού Πλακώματα ή Μετόχι, Καρέ - Σαράφια - Μεγάλη Χωράφια, σε σχέση με τη Σύντα Β του αρχαιολογικού Χωρού Απέρτας Ν. Χανίων.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΙΡΙΑ

6. Ρωμαϊκά λουτρό-δεξαμενές

Οι δεξαμενές νερού είναι κατασκευασμένες στη περίοδο της ρωμαϊκής κατακτάς και τους έχουν ενσωματώσει παλαιότερες μορφές της ελληνιστικής περιόδου. Πρόκειται για μια τεχνητή βαθυμή διάταξη και με άλλη οι σχήμα Γ, οι οποίες χρησίμευαν για την απορρόφηση του λυγμού που παρά με τις βροχές, στην να την να μεγαλύτερη δηλαδή κίρια που κατασκευάστηκαν κατά τη περίοδο της Ρωμαϊκής.

7. Αρχαίο θέατρο Απέρτας

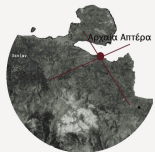
Το θέατρο στα νότια του χώρου διαφέρει λίγες μέρες καθόδε. Το ελληνιστικό θέατρο αρχικά οι παλαιότερες στους παλαιότερους ελληνιστικούς χρόνους (6^ο μετά του 3^{ου} αι. π.Χ.). Οι κίονες ανακατασκευάσθηκαν στους αιώνες (η ελληνιστική, η ρωμαϊκή Α και η ρωμαϊκή Β).

Στη δυτική παρόδο του θεάτρου ανακαλύφθη λείψαντα οδών και κελύφη από ενσωματωμένα στο κελύφη ποταμιόμορφο δίκτυο της περιφέρειας. Στα νοτιοανατολικά του θεάτρου ενσωματώσε μια εντυπωσιακή λείψαντα οδών που ελπίσθηκε την πρόσφατη προς την οδό στην να χρονολογείται στην ελληνιστική εποχή. Το συνολικό μήκος είναι 55μ. ενώ το πλάτος 1,60μ.

Διπλωματική εργασία : Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απέρτας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου.

Φοιτητής: Ιωάννα Μαρκοπούλου. Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Πανίτα Καραμανέα. Π2 - Ιστορική ανάλυση του χώρου, κενού-δομημένου.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ_ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΧΩΡΟΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

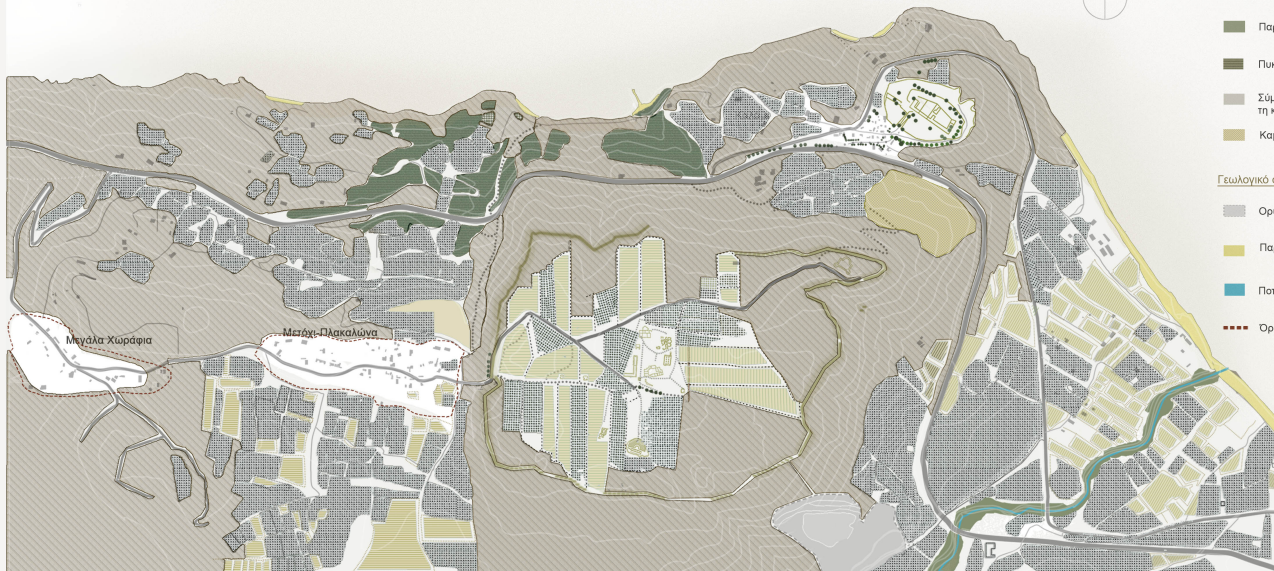
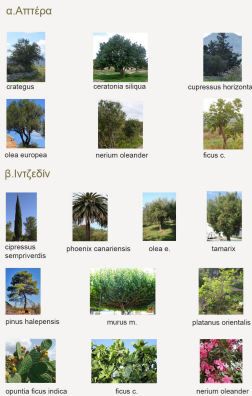
Ολοκληρωμένη Προστασία Ιστορικού Δομημένου Περιβάλλοντος με Προηγμένες Τεχνολογίες και Υλικά

Φυσικοί πόροι

Κυρίαρχα αυτόχθονα φυτά, πόες και θάμνοι

Κυρίαρχα δέντρα, θάμνοι της περιοχής

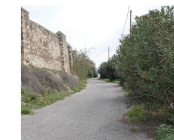

Φυτική κάλυψη περιοχής

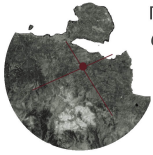

Η βλάστηση της περιοχής αναγνωρίζεται σε δύο ζώνες. Στην αρχαιολογική περιοχή της Απτέρας και στη περιοχή του Φρουρίου Ιντζεδίν. Η είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο υπονοείται από τη μονομερή φύτευση μικροδέντρων χωρίς ενδιάμεσο. Ο συνολικός αρχαιολογικός χώρος της Απτέρας χαρακτηρίζεται από την οργανωμένη καλλιέργεια ελαιώνων, ενώ η νομόθετα χρήσης γης περιορίζει τη συστηματική καλλιέργεια. Η αυτόχθονη βλάστηση από πότες και θάμνους από τη μεσογειακή μορφή επικρατεί στο σύνολο της έκτασης του λόφου προσιδώντας στο τοπίο μια ιδιαίτερα φυσική κάλυψη με χρωματικές εναλλαγές ανάλογα με τις εποχές.

Η βλάστηση στο Φρούριο Ιντζεδίν αναπτύσσεται κυρίως εξωτερικά του κτιρίου. Ανατολικά στη πλευρά του οικισμού επικρατούν συστάδες από ελιές, ενώ δυτικά ο δρόμος οριοθετείται από μικροδέντρα. Μεμονωμένα παρουσιάζονται διάφορα είδη χωρίς ένα συγκεκριμένο σχέδιο φύτευσης.

Διπλωματική εργασία : Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου.
Φοιτήτρια: Ιωάννα Μαρκοπούλου. **Επιβλέπουσα καθηγήτρια:** Πανίτα Καραμανέα. **Π4 - Ανάλυση στοιχείων πρασίνου.**

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ_ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΧΩΡΟΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ολοκληρωμένη Προστασία Ιστορικού Δομημένου Περιβάλλοντος με Προηγμένες Τεχνολογίες και Υλικά

Οπτική αντίληψη - θέες

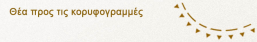
νότια πανοραμική άποψη - Λευκά Όρη

Η αρχαιολογική περιοχή της Απτέρας αναπτύσσεται σε υψόμετρο 200 μ. Η γεωγραφική της θέση χαρακτηρίζεται από έναν σημαντικό προσανατολισμό σε όλα τα σημεία του ορίζοντα επιτρέποντας τον οπτικό έλεγχο της ευρύτερης περιοχής.

Από τη βόρεια πλευρά αναπτύσσεται μια ευρεία θάλασσα του κάλπου της Σούδας. Η θάλασσα συμπληρώνεται από τις οχυρώσεις - μνημεία του φρουρίου Ιντζεδίν και της Σούδας κάνοντας αντιληπτή τη σημαντική ιστορικά, στρατηγική θέση, ενώ από τη νότια και ανατολική απλώνεται η θάλασσα του Αποκόρωνα. Στο χώρο είναι άμεσα οπτικά αντιληπτά οι ιστορικές διαδρομές - μονοπάτια και η επικοινωνία με την ευρύτερη περιοχή. Η κορυφογραμμή των Λευκών Ορέων στη νότια πλευρά οριοθετεί οπτικά τη θάλασσα χαρίζοντας μια μοναδική οπτική αντίληψη του αρχαιολογικού χώρου.

χαλκογραφία από το βιβλίο του Dapper, εκδ. 1688

Θέα προς τις κορυφογραμμές

ανατολική πανοραμική άποψη

βόρεια πανοραμική άποψη

νοτιοδυτική πανοραμική άποψη

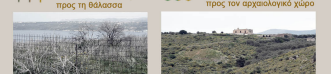
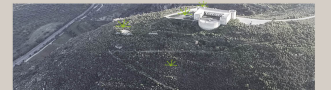
Θέα προς την θάλασσα

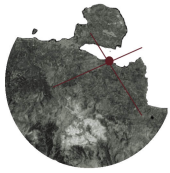
Οπτική αντίληψη αρχαιολογικών χώρων

Άδριανες θάλασσας

Πανοραμικά σημεία

Διπλωματική εργασία : Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου. Φοιτήτρια: Ιωάννα Μαρκοπούλου. Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Πανίτα Καραμανέα. Π4 - Οπτική αντίληψη- Θέες.

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ_ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΧΩΡΟΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ *Ολοκληρωμένη Προστασία Ιστορικού Δομημένου Περιβάλλοντος με Προηγμένες Τεχνολογίες και Υλικά* **Ανάγλυφο**

Χειρογραφία από το βιβλίο: Giuseppe Gerola, Monumenti Veneti nell'isola di Creta, Venezia 1906

[c]
[b]
[a]

Ο αρχαιολογικός χώρος της Απτέρας και το Φρούριο Ιντζεδίν, από τη βόρεια πλευρά, αναπτύσσονται σε δύο διαφορετικά ισόπεδα επίπεδα, με συνολικό υψόμετρο 200μ.

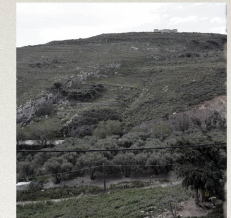
Από την δυτική πλευρά το ανάγλυφο αναπτύσσεται πιο απότομο κάνοντας αισθητή την ανάπτυξη της υψομετρικής διαφοράς και την εναλλαγή της πεδινής περιοχής του Αποκόρωνα σε ορεινή.

Το υψόμετρο αυτό χαρακτηρίζεται από μια έντονη κλίση ανάμεσα στα δύο ισόπεδα με αποτέλεσμα την άριστη οπτική επαφή των δύο σημείων, αλλά και της ευρύτερης περιοχής.

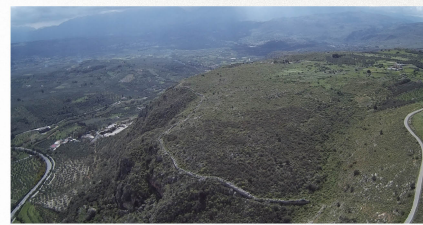
[d]
[e]
[f]

• άποψη του λόφου

• βορειοανατολική άποψη του υψομέτρου

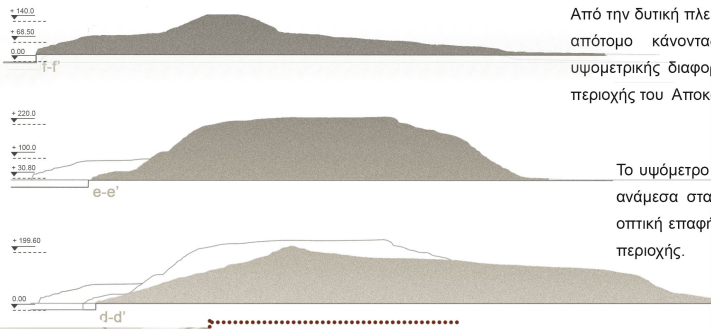

• βορειοδυτική άποψη του υψομέτρου

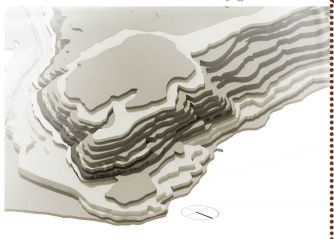
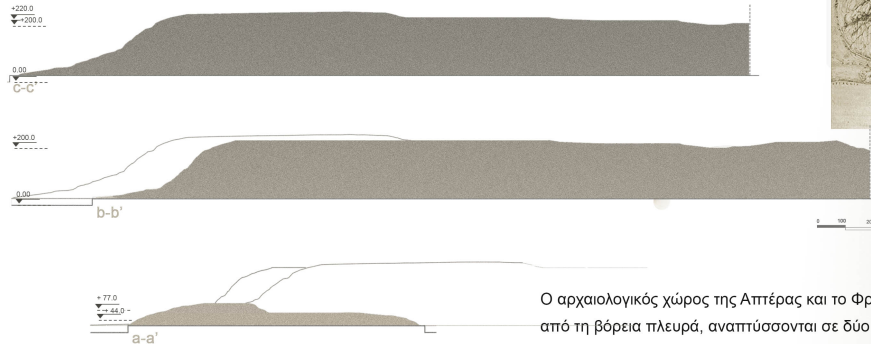

• άποψη του ισόπεδου λόφου της περιοχής των Απτέρων

Διαμήκης τομή ανάγλυφου

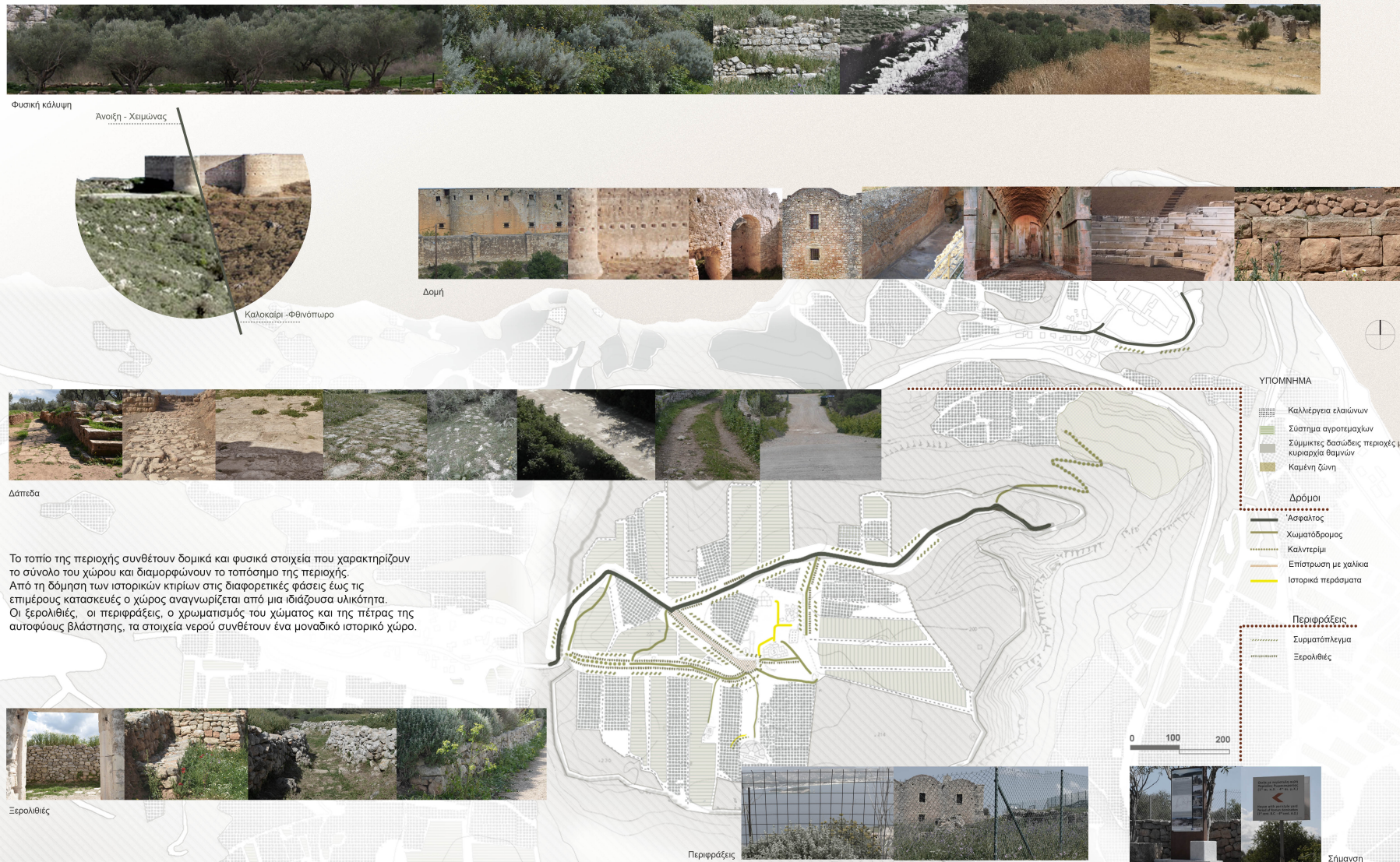

Εγκάρσια τομή ανάγλυφου

Διπλωματική εργασία : Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου. Φοιτήτρια: Ιωάννα Μαρκοπούλου.
Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Πανίτα Καραμανέα Π4- Ανάλυση μορφολογίας του εδάφους.

Υλικότητα

ΣΤΟΧΟΙ

ΔΡΑΣΕΙΣ

- A. εκτίμηση-αξιοποίηση
- B. ανάπτυξη
- C. διαμόρφωση
- D. αποκατάσταση
- E. ενοποίηση χώρων

- Α. σύνθεση μνημείων με βάση έναν ενιαίο άξονα σχεδιασμού ενταγμένο με το φυσικό περιβάλλον.
- Β. ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ φυσικού και ανθρωπογενούς τοπίου.
- Γ. δημιουργία μιας συνεκτικής σύνθεσης φυτών με βάση τη βιοποικιλότητα, με σκοπό την ανασυγκρότηση του τοπιακού χαρακτήρα.
- Δ. ενίσχυση της αντίληψης της τοπιακής ανάγνωσης του τοπίου.
- Ε. αναβίωση αρχαίων διαδρομών και δημιουργία νέων.
- ΣΤ. καθορισμός αρχαιολογικού περιπατήσιμου.
- Ζ. διαμόρφωση των επιφανειών κίνησης και στάσης.
- Η. πρόταση περιφράξης και σήμανσης.
- Θ. ανάδειξη μέσω του φωτισμού.
-

A. είσοδος στη αρχαιολογική περιοχή

αδυναμίες

- α. χαμηλή αντίληψη εισόδου σε αρχαιολογικό χώρο.
- β. χαμηλές προσανατολισμού συνδέσεις με τον υπόλοιπο αρχαιολογικό χώρο.
- γ. κακή ανάγνωση και αναγνώριση του τοπικού χαρακτήρα της περιοχής.
- δ. ελλιπής σχεδιασμός σημασιών εναλλακτικών διαδρομών.
- ε. έλλειψη σχεδίου σταθμεύσεως και κίνησης πεζών και οχημάτων.
- ς. έλλειψη περιφράξης και φύτευσης.
- ζ. απουσία φωτισμού.

δυνατότητες

- αναγνώριση εισόδου και διαδρομής σε αρχαιολογική περιοχή με βάση ένα ενιαίο σχεδιάγραμμα.
- εισαγωγή δυναμικών επιφανειών ενεργοποίησης της σχέσης με το περιβάλλον.
- καθορισμός σχετίου περιφράξης.
- σχεδιασμός φύτευσης βασισμένος στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας και τις ανάγκες της φυσικής βλάστησης.
- δημιουργία ενμημεριτικών πανκίων κίνησης και διαδρομής.
- πρόταση χώρου στάθμευσης των οχημάτων.

B-C Οριοθετημένος αρχαιολογικός χώρος

αδυναμίες

- a. χαμηλή αντίληψη εισόδου στο αρχαίο θέατρο
- β. χαμηλές προσανατολισμένες συνθήκες με τον υπόλοιπο αρχαιολογικό χώρο.
- γ. κακή ανάγνωση και αναγνώριση του τοπικού χαρακτήρα της περιοχής
- δ. έλλειψη σχεδιασμός σήμανση εναλλακτικών διαδρομών.
- ε. έλλειψη σχεδίου στάθμευσης και κίνησης πεζών και οχημάτων
- ς. έλλειψη περιφράξης και φύτευσης
- ζ. απουσία φωτισμού

δυνατότητες

- δημιουργία ενσημειωτικού σχεδιαγράμματος διαδρομής και χρήσης των χώρων
- δημιουργία δυναμικών επιφανειών περιπάτου
- μελέτη φύτευσης με στόχο την ενίσχυση της αισθησης-αντίληψης της ανάγνωσης του χώρου
- δημιουργία χώρου στάθμευσης, στάσης με ένταξη στο τοπίο
- εναίο σχέδιο περιφράξης και οριοθέτησης αρχ. χώρου
- πρόταση νέας κατασκευής εκδοτήριου εισιτηρίων και χώρων υγιεινής
- πρόταση φωτισμού

Ε. φρούριο Κουλές

αδυναμίες

- α. αδυναμία χώρου στάθμησης με ένταση στο τοπίο.
- β. σχεδιασμός κίνησης των οχημάτων και πεζών.
- γ. καθορισμός χρήσης του χώρου και δυνατότητας επισκεψιμότητας του μνημείου.
- δ. κακή ανόληξη της σχέσης και συσχέτισης με το ιστορικό μονοπάτι και το φρούριο Ιλντέζι.
- ε. έλλειψη σχεδιασμού των επιφανειών της εισόδου στο μνημείο και το περιβάλλοντα χώρου του.
- ς. έλλειψη περιφράξης και φύτευσης.
- ζ. ενμημερικά πινακίδα.
- η. έλλειψη αξιοποίησης των πανοραμικών σημείων του χώρου.

δυνατότητες

- a. αξιοποίηση και ανάδειξη του μνημείου μέσα από καθορισμό χρήσεων του
- b. αναβίωση της ιστορικής διαδρομής με τα υπαλτά μνημεία.
- c. πρόταση νέας ιστορίας αναγνωρισμένης στο φυσικό χώρο.
- d. ανάδειξη πανοραφικών σημείων και εκκίνηση οπτικών σχέσεων και σύνδεσης με τον ιστορικό χώρο.
- e. δημιουργία ενημερωτικών πινακίδων.
- f. πρόταση χώρου στάθμευσης ενταγμένης στο τοπίο.
- h. πρόταση περιπάτου και φύτευσης.

D. διαδρομή

αδυναμίες

- α. αδυναμία αναγνώρισης του συνολικού ιστορικού χώρου λόγω της ποσότητας των επιφανών κινήσεων της διαδρομής και σημείων
β. αδυναμία κατανοήσης της κίνησης και προσανατολισμού.
γ. μονομερής και διακομμένη σύνδεση των χώρων.
δ. διακοπόμενη ιστορική διαδρομή.
ε. φθαρμένη περιφέρεια σε διάφορα σημεία της διαδρομής.
f. απουσία σημείων στόσεων με σκίαση και έλλειψη πηγής νερού.
g. απουσία χώρων υγιεινής.
h. μη εναρμονιζόμενη με το φυσικό τοπίο οι χώροι στάθμευσης.

δυνατότητα

- α. σύνδεσης των χώρων μέσα από ένα ενιαίο υλικό πατέντες με ιδιαίτερη έμφαση σχεδιασμού στην είσοδο των μπημενίων.
- β. ενιαία αντιμετώπιση της φύσεως και της περιφέρειας δίνοντας ένα δυναμικό χαρακτήρα ανάγνωσης της διαδρομής.
- γ. ενδυνάμωση των πανοραμικών σημείων δημιουργώντας σημεία στάσεων και αναψυχής.
- δ. αναδείξε της ιστορίας αξίες με την ανάβωση της ιστορικής σύνδεσης των μπημενίων.
- ε. έρευνα και πρόταση αποκατάστασης της κατεστραμμένης ιστορικής σύνδεσης του φρουρίου Κουλέ-Ιντλνόν.
- ζ. δημιουργία ενημερωτικών πινακίδων και σχεδιασμού χρήσης των χώρων.
- η. ανάδειξη του συνόλου με ψηφιακό μέσο και εκπαιδευτικό προγράμματα.

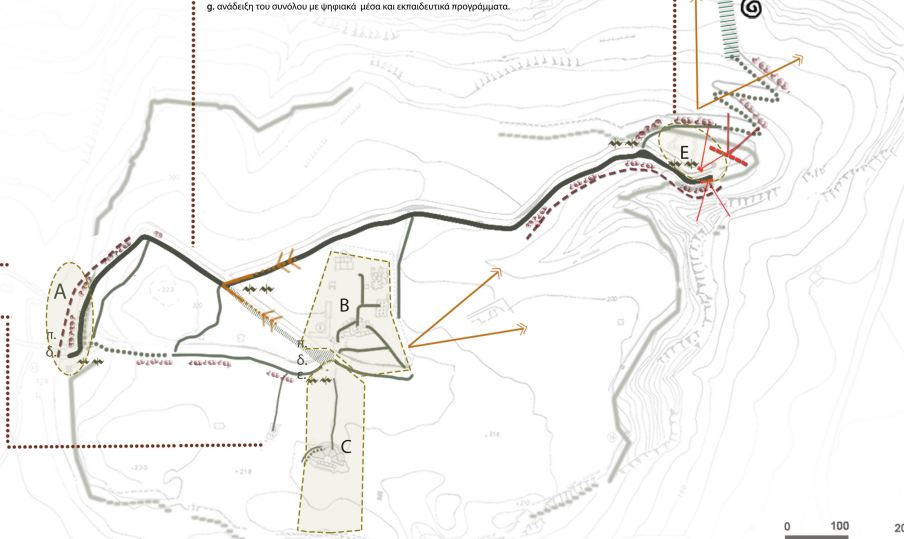
Ε. φρούριο Ιντζεδίν

αδυναμίες

- a. καθορισμού χρήσης του χώρου και δυνατότητας επισκεψιμότητας του μνημείου.
- b. χαμηλή αντίληψη και συσχέτιση της ιστορικής σχέσης και σύνδεσης με τα υπόλοιπα φρούρια και της αξίας της στρατηγικής θέας του.
- c. έλλειψη ενημερωτικών πινακίδων.
- d. κακή ανάγνωση της σχέσης και συσχέτισης με το ιστορικό μονοπάτι και το φρούριο Κουλέ.
- e. έλλειψη σχεδιασμών των επιφανειών της εισόδου.
- f. έλλειψη σχεδίου φύτευσης και αναδείξεως του χώρου.
- g. ανεπαρκής προσανατολισμός και αντίληψη της εισόδου στο μνημείο.

δυνατότητες

- a. αξιολόγηση και ανάδειξη του μνημείου μέσα από καθορισμό χρήσεων του.
- b. ανάδειξη της ιστορικής αξίας μέσω της αναβίωσης της ιστορικής διαδρομής με τα υπόλοιπα μνημεία.
- c. ανάπλαση εισόδου με σκοπό τη σημειολογική υπογράμμιση της ιστορικότητας του χώρου.
- d. σχεδιασμός χώρων κίνησης και στάθμευσης.
- e. δημιουργία εννημερωτικών πινακίδων.
- f. πρόταση χώρου στάθμευσης ενταγμένη στο τοπίο.
- g. πρόταση φωτισμού και φύτευσης.

Δρόμοι

- ασφαλτός
- χωματόδρομος
- κολντερίμι
- επιστρώση με χαλίνα
- ιστορικά περάσματα
- κατεστραμμένη διαδρομή

Διαγνωστικό πλαίσιο

	μητρία
	σημεία θύλας - οπτική σύνδεση
	πανοραμικά σημεία
	περιγραφήν οπτική αντίληψη αρχιτεκτονικού χώρου
	παράδοση ορισμένων φυσικών ειδών (θήλυμα και ποινί) τη συσσώρευση μίας
	αποκρυμμένη ζωή με παλαιά ακατέλεστης περιπέτειες
	αρχιτεκτονική δυνατότητα έρευνας και ανακάλυψης
	είσοδος σε αρχιτεκτονικό χώρο
	αποκατα επιμελημένη πνοήν ο σχεδίου κίνησης
	απουσία χώρου σταθμότητας
	απουσία δυναμικών επιρροών διατέλει
	απουσία εξοπλισμού

0 100 200

Διπλωματική εργασία : Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου.
Φοιτήτρια: Ιωάννα Μαρκοπούλου. **Επιβλέπουσα καθηγήτρια:** Πανίτα Καραμανέα. **P7 - Διαγνωστική εκτίμηση της περιοχής μελέτης.**

κλίμακα 1:5000

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Διαδρομές

- κόρια διαδρομή οδικής σύνδεσης
- α' αρχαιολογική περιπατητική διαδρομή
- διαδρομή οριοθετημένης αρχαιολογικής διαδρομής
- β' αρχαιολογική περιπατητική διαδρομή
- προϊόντων διαδρομή μονοπατιού
- κατεύθυνση κίνησης περιπατητικής διαδρομής

Δομές εξυπηρέτησης στον αρχ. χώρο

- S. σθραίρα στάσης και σκίασης
- P. σταθμός στάθμευσης αυτοκινήτων
- πανοραμικά σημεία
- στάση μέσων μεταφοράς
- κτίριο: κατασκευή εισόδου στον οριοθετημένο αρχ. χώρο
- χώρος εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- χώροι υγιεινής
- πεζογέφυρα σύνδεσης

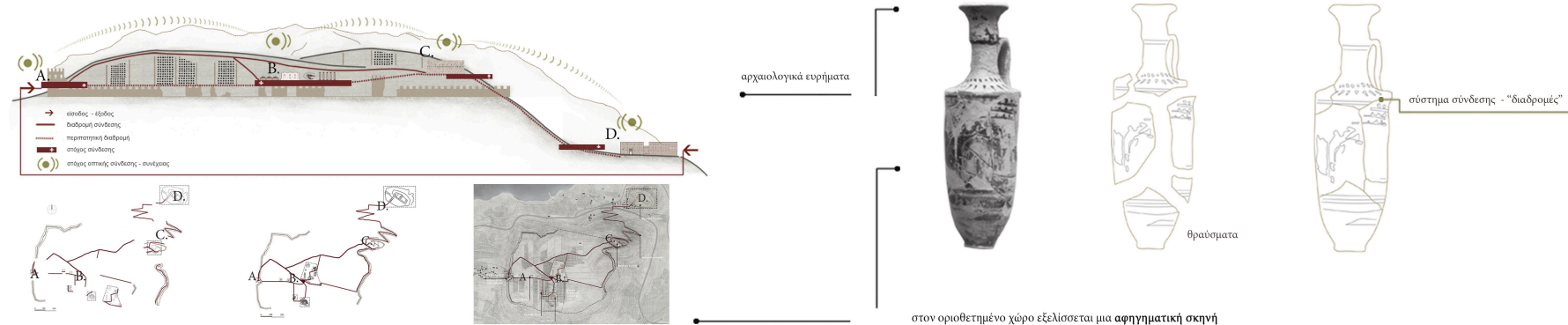
Ανοικτοί αρχαιολογικοί χώροι

- α. είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο
- β. ρωμαϊκή κατοικία
- γ. τείχη

Χώροι

- A. είσοδος στην Απέρα
- B. επισκέψιμος αρχ. χώρος
- C. Φρούριο Κουλές
- D. Φρούριο Ιντζεδίν

“τα θραύσματα ως σύστημα επεξεργασίας της αφηγηματικής σκηνής”

Ο σκοπός ενοποίησης του αρχαιολογικού χώρου ξεκινά από την ανάγκη **νοητής** οπτικής και **βιωματικής** κατανόησης της ιστορίας του χώρου.

Η μελέτη του ευρύτερου χώρου, μέσω της ανάλυσης του, προσδιόρισε τις **δυνατότητες** της περιοχής, δίνοντας κατευθύνσεις για την πρόταση αναπροσαρμογής.

Συγκεκριμένα, αναγνωρίστηκε ότι ο αρχαιολογικός χώρος της περιοχής μελέτης διαμορφώνεται από ένα σύνολο μνημειών διαφορετικών περιόδων, που βρίσκονται διάσπαρτα στην περιοχή, σε μια **ασυνεχή διαδρομή**. Η διαδρομή προς τα μνημεία ακολουθεί μορφολογικά τη χαρακτηριστική επαρχιακή, ασφαλτοστρωμένη οδό και δεν οριοθετεί την αρχή και το τέλος της αρχαιολογικής περιοχής, ενώ η υψομετρική διαφορά του εδάφους αποκρύπτει την οπτική επικοινωνία δημιουργώντας μια **χωρική ασυνέχεια**.

Η ενοποίηση του αρχαιολογικού χώρου, με βάση την αξιολόγηση των δυνατοτήτων της περιοχής, προσδιόρισε έναν ενιαίο άξονα σχεδιασμού με σεβασμό προς το πολιτισμικό τοπίο και το φυσικό περιβάλλον.

Η ενοποίηση αποσκοπεί στο να διαμορφώσει ο επισκέπτης μια συνολική, αντιληπτική εμπειρία, μέσα από την οποία του δίνεται η δυνατότητα να επικοινωνήσει με το σύνολο του χώρου και την ιστορία του, καθώς και να συνδέσει το παρόν με το παρελθόν.

Με βάση τα παραπάνω, η πρόταση ενοποίησης επιδιώκει τον **καθορισμό της διαδρομής**, που ενώνει τα μνημεία, όσο και την ενεργοποίηση της **οπτικής αντίληψης** και **επικοινωνίας** των χώρων.

Η κεντρική ιδέα σχεδιασμού παραπέμπει συνειρμικά στην ένωση (διαδρομή) των **«αρχαιολογικών θραυσμάτων»** (αρχαιολογικών μνημείων και χώρων). Όπως τα θραύσματα ενός αγγείου ενώνονται από τον κρευνητή, αποκρυσταλλοποιούνται μέσα από τη διαδικασία ανακάλυψης του περιεχομένου, έτσι και ο συνολικός χώρος νοείται ως μια εικονική παράσταση με πρωταγωνιστές τα μνημεία, μέσα από την οποία εξελίσσεται- διαδραματίζεται η αφήγηση της ιστορίας του.

Μέσα από τη διαδρομή και την οπτική σύνδεση των χώρων, ο επισκέπτης καλείται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του χώρου, να κατανοήσει την ιστορική εξέλιξη και το περιβάλλον, μέσα στο οποίο αναπτύχθηκε η ιστορία.

Προτείνονται δύο διαδρομές: α) μια **περιπατητική** και β) μια **σύνδεσης**.

Η **περιπατητική**, με είσοδο από τα τείχη, ακολουθεί τη διαδρομή του προϋπάρχοντος μονοπατιού και επιτρέπει την επίσκεψη όλων των αρχαιολογικών μνημείων.

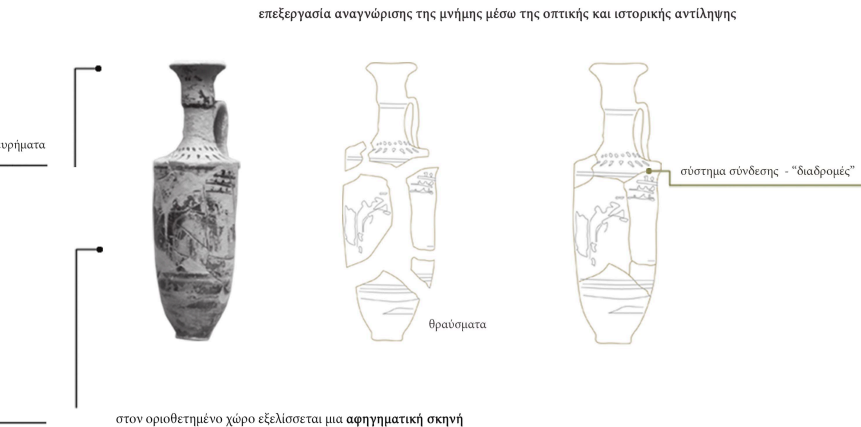
Η **διαδρομή σύνδεσης** (κυκλοφορία οχημάτων) ξεκινά από την είσοδο του χώρου και διατρέχει το σύνολο της περιοχής έως το φρούριο Κουλέ. Η διαδρομή αυτή υπογραμμίζεται με μια σχεδιαστική αναφορά στο τοπικό ύψος του χώρου προσδίδοντας οπτική αντίληψη της αρχής της διαδρομής και της αλλαγής κατεύθυνσης. Πιο συγκεκριμένα, η ασφάλτος αντικαθίσταται από διαφορετικής υφής επιφάνεια, ενώ στη διαδρομή ενσωματώνονται σχεδιαστικά τοπικά μοτίβα, που κινούν την οπτική του επισκέπτη προς το επόμενο αρχαιολογικό εύρημα.

Η διαδρομή συνδέει τέσσερις κύριους χώρους Α: την είσοδο στον λόφο της Απτέρας (αρχαία τείχη), που είναι και η αρχή της διαδρομής, Β: τον επισκέψιμο αρχαιολογικό χώρο (αρχαίο θέατρο - δεξαμενές, λουτρά και μοναστήρι), C: το φρούριο Κουλέ και D: το φρούριο Ιντζεδίν.

Η σύνδεση του συνολικού χώρου και της διαδρομής διαμορφώνεται μέσα από τέσσερις προτάσεις. Την διαδρομή επισημαίνουν οι υποδεικνύοντες ενσηματικές πινακίδες, ενώ δημιουργούνται σημεία στάσης, με σκίαση από δέντρα, ενισχύοντας έτσι το φυσικό τοπίο.

Πρόταση Α: Στην είσοδο του αρχαιολογικού χώρου δημιουργείται, εκτός από το νέο δάπεδο, που επισημαίνει την αρχή του αρχαιολογικού περπατού, ένας νέος χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων, που διευκολύνει την πρόσβαση των επισκεπτών στην περιοχή. Με τη βοήθεια ενσηματικών πινακίδων και των χαραξών του δαπέδου οδηγείται στην επιλογή της διαδρομής.

Πρόταση Β: Στον οριοθετημένο επισκέψιμο, αρχαιολογικό χώρο (αρχαίο θέατρο, δεξαμενές, λουτρά, αρχ. νομ. μοναστήρι), δημιουργείται ένα νέο κτίριο έκδοσης εισιτηρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Το κτίριο οριοθετείται στην είσοδο του αρχαίου θεάτρου, η οποία είναι σχεδιασμένη ως μια οπτική συνέχεια της διαδρομής, ενώ στην πρόσοψη έχει προστεθεί μια εμφανής κλίμακα, η οποία χαρακτηρίζεται από την εναλλαγή των υλικών.

Η κλίμακα κατευθύνει τον επισκέπτη στο φυτεμένο δώμα, που αποτελεί και την συνέχεια του φυσικού χώρου, με αποτέλεσμα να έχει στην ορατότητά του το σύνολο του λόφου και να συνδέει οπτικά τα υπόλοιπα μνημεία. Αυτό αποτελεί και το κίνητρο για τον επισκέπτη να συνεχίσει την πορεία του προς τον υπόλοιπο χώρο. Στο κέντρο της πρόσοψης σχεδιάζεται ένα άνοιγμα που διαπερνά το κτίριο και υπογραμμίζει την είσοδο στο αρχαίο θέατρο κατευθύνοντας την όραση σε ένα φυτεμένο πάρασμα, όπου αποκαλύπτεται το αρχαίο θέατρο. Η πρόσοψη από τη πλευρά του θεάτρου σχεδιάζεται με μεγάλα ανοίγματα. Η διαφάνεια της πρόσοψης διαμορφώνεται συνειρμικά ως μια 'σκηνή' με 'πρωταγωνιστή' το αρχαίο θέατρο.

Πρόταση C: Στο φρούριο Κουλέ καταργείται η υπάρχουσα είσοδος στον χώρο και δημιουργείται μια νέα είσοδος, η οποία χαράσσεται ως συνέχεια της διαδρομής σε χαμηλότερη στάθμη στο ύψωμα του λόφου, έτσι ώστε να επικοινωνεί οπτικά με το φρούριο Ιντζεδίν και το ιστορικό μονοπάτι.

Η νέα είσοδος αποσκοπεί στην αναβίωση της πραγματικής, ιστορικής σχέσης-χρήσης των δύο φρουρίων, ενώ παράλληλα ενισχύεται η οπτική συνέχεια των ιστορικών χώρων και η εξέλιξη της διαδρομής.

Το ιστορικό μονοπάτι αποκαθίσταται ενώ χαράσσεται ένα νέο τμήμα, που οδηγεί σε μία νέα πεζογέφυρα, η οποία συνδέει την υψομετρική διαφορά της κάθετης τομής του λόφου, που έχει δημιουργηθεί για το πέρας του αυτοκινητοδρόμου.

Πρόταση D: Η πεζογέφυρα ενώνει την πορεία προς το φρούριο Ιντζεδίν, ολοκληρώνοντας έτσι την σύνδεση των ιστορικών χώρων και σχεδιάζεται με βάση την μορφολογία των χαραξών του μοτίβου της Απτέρας (κενό-γεμάτο). Έτσι, ενισχύεται η σχέση του περπατήματος από το φυσικό, ιστορικό τοπίο του τοπίου στο δομημένο περιβάλλον του οικισμού, μέσα στο οποίο βρίσκεται το φρούριο Ιντζεδίν.

Δεξιά και αριστερά στο δάπεδο της πεζογέφυρας φυτεύονται αυτοφυή φυτά μεταφέροντας με αυτόν τον τρόπο το οικοσύστημα αλλά και την συνέχεια του τοπίου.

Τα διαρχόμενα σχήματα από τον αυτοκινητοδρόμο αντιλαμβάνονται άμεσα την διαδρομή και την αξία του χώρου.

Η διαδρομή **ολοκληρώνεται** στον χώρο του φρουρίου Ιντζεδίν. Διαμορφώνεται χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων και μέσων μαζικής μεταφοράς, δίνοντας την δυνατότητα στον επισκέπτη να **επιστρέψει στο σημείο εκκίνησης** (είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο της Απτέρας).

Φύτευση

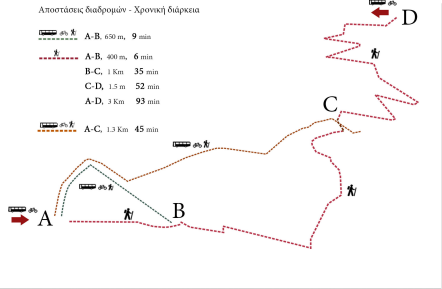
Η φύτευση του χώρου αποβλέπει στη διαμόρφωση ενός τοπίου με σεβασμό στην ιστορικότητα του χώρου, στην τοπική ιδιαιτερότητά του και στην πολιτισμική του αξία. Επιχειρεί να ανιχνεύει έναν διαυλό επικοινωνία ανάμεσα στον ιστορικό χώρο και το φυσικό περιβάλλον προκαλώντας τον επισκέπτη να αντιληφθεί την αξία της πολιτισμικής κληρονομιάς του χώρου στο σύνολό του.

Με στόχο την αρμονική τοπική ένταξη και την ανάπτυξη της βιοτοικιότητας και του οικοσυστήματος επιλέγονται φυτά από την μεσογειακή μακία και την αυτοφυή βλάστηση βελτιώνοντας με τον τρόπο αυτό την οικολογική ταυτότητα, την ποιότητα και τη χρησιμότητα του χώρου. Ταυτόχρονα, η παρέμβαση αυτή αποτελεί έναν θεματικό κήπο που αναδεικνύει τα αυτοφυή φυτά της περιοχής και λειτουργεί ως χώρος εκπαίδευσης του επισκέπτη ενισχύοντας την ταυτότητα του χώρου και τη σχέση του ανθρώπου με το περιβάλλον. Επίσης, στην περιοχή παρατηρείται έντονη ηλιοφάνεια κατά τη μεγαλύτερη περίοδο του χρόνου και για τον λόγο αυτό μέσω της φύτευσης επιχειρείται να προσφερθεί στον επισκέπτη θερμική άνεση κατά την πορεία του στη διαδρομή.

Η φύτευση στον χώρο οργανώνεται ως εξής:

- Α. Φύτευση διαδρομής και απόκρημνων σημείων
- Β. Φύτευση μονοπατιού- αποκατάσταση κατεστραμμένων τοπίου
- Γ. Σημειακές- συμβολικές φυτεύσεις, που ενισχύουν την σχέση της ιστορίας του μνημείου με το φυσικό χώρο
- Ο σχεδιασμός των φυτεύσεων αποσκοπεί στην απόδοση κατάλληλης συνάφειας με τον γύρω χώρο. Ανάλογα με την χρήση του χώρου επιλέγονται γραμμικές φυτεύσεις, ενώ στα σημεία οριοθέτησης των απόκρημνων σημείων η φύτευση γίνεται πιο άναρχη ακολουθώντας τα χαρακτηριστικά της φυσικής βλάστησης. Στη διαδρομή τοποθετούνται σημειακές δένδροφυτεύσεις για σκίαση. Τη σύνθεση συμπληρώνουν βάνοι και πόες και παράλληλα προτείνεται η χρήση φρυγάνων και φαρμακευτικών φυτών που προσδίδουν χρώμα δημιουργώντας μία άναρχη μακία που εντάσσεται στο τοπίο.

1 Άσφαλτος διαδρομής

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

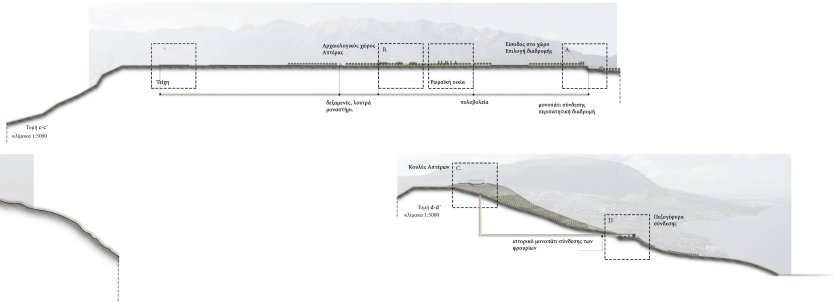
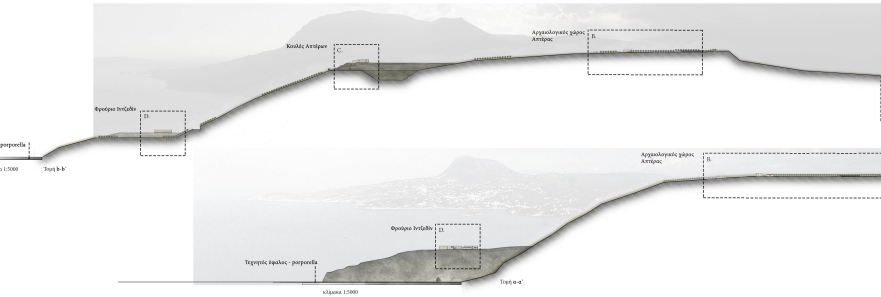
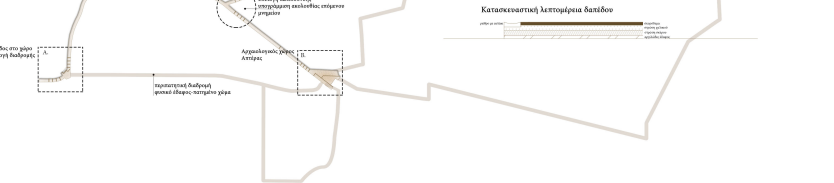
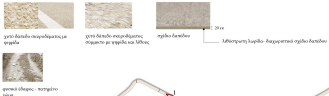
Δάπεδα

Ο σχεδιασμός των δαπέδων της διαδρομής εδράζεται σταθερά από τη γραμμική οριοθέτηση της γης, που χαρακτηρίζει έντονα την κατεύθυνση του χώρου. Η επιφάνεια των δαπέδων ευθυγραμμίζεται από το κάτω στο γύρω, όπως τα αγροτόμαζα της περιοχής (στην περιοχή του...). Η επιλογή αυτή, υπογραμμίζεται από μια λειοτριβητή βαρέα, όπως οι λιθολογίες ορεινών το χωριού. Το κάτω συμπληρώνεται από χυτό δάπεδο σκυροδέματος με τσιμέντο σε χρωματισμό του χρώματος της περιοχής, ενώ το γύρω, δηλαδή το άνω χυτό δάπεδο, συμπληρώνεται με μαρμαί, λίθους διαμορφώνοντας ένα σημείο, νέο δάπεδο.

Σε κάποια σημεία, η διαδρομή παρουσιάζει στοιχεία έντονης διαγύμνασης, από όπου ο επισκέπτης του αρχαιολογικού χώρου καλείται να περπατήσει το μονοπάτι που θα ακολουθήσει. Η επιλογή συγκεκριμένων διαδρομών υπογραμμίζει την ακολουθία των χώρων και τη σημαντική υποστήριξη του επισκέπτη αρχαιολογικού χώρου.

Στη παρατηρητική διαδρομή η υλοποίηση του δαπέδου καθορίζεται από τη φυσική μορφή του παλαιού χωριού.

ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- λιθόστρωτο διαχωριστικό σχέδιο δαπέδου
- χυτό δάπεδο σκυροδέματος, σύμμικτο με ψηφίδα και λίθους
- δάπεδο από πατημένο χώμα, ψηφίδα
- ενημερωτική πινακίδα

Υλικότητα

Δάπεδα

χυτό δάπεδο σκυροδέματος
σύμμικτο με ψηφίδα και λίθους

ψηφίδα-χαλίκι

πατημένο χώμα

Περίφραξη

ξερολιθιά

κλίμακα 1:500

ΦΥΤΕΥΣΗ

Δέντρα

olea europea
olea selvatica

olea europea
olea selvatica

Θάμνοι

phlomis fruticosa
phlomis lanata
smiranium c.
bituminaria
bituminosa
rosa canina
mentha spicata

phlomis fruticosa
phlomis lanata
smiranium c.
bituminaria
bituminosa
rosa canina
mentha spicata

ballota acetabulosa
salvia pomifera
thymus vulgaris
artemisia arborescens
euphorbia characias
origanum vulgare

ballota acetabulosa
salvia pomifera
thymus vulgaris
artemisia arborescens
euphorbia characias
origanum vulgare

nerium oleander
pistacia terebinthus
pistacia lentiscus
anagyris foetida
crataegus oxycantha
arbutus unedo

nerium oleander
pistacia terebinthus
pistacia lentiscus
anagyris foetida
crataegus oxycantha
arbutus unedo

vitex agnus
phillyrea latifolia
phillyrea angustifolia
laura nobilis
mirtus tarantina
myrtus communis

vitex agnus
phillyrea latifolia
phillyrea angustifolia
laura nobilis
mirtus tarantina
myrtus communis

Πόες

cistus salvifolius
matricaria chamomilla
anemone coronaria
papaver rhoeas
chrysanthemum coronarium

cistus salvifolius
matricaria chamomilla
anemone coronaria
papaver rhoeas
chrysanthemum coronarium

Πινακίδες ενημέρωσης

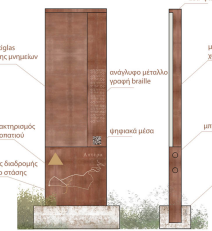
Μυλοδείκτης

Αποτελεί έναν κίονα που τοποθετούνται στα σταυροδρόμια για να καταθύνει τους διαβάτες και να δίνει πληροφορίες σχετικά με τις αποστάσεις. Φέρει επιγραφή στη λατινική γλώσσα.

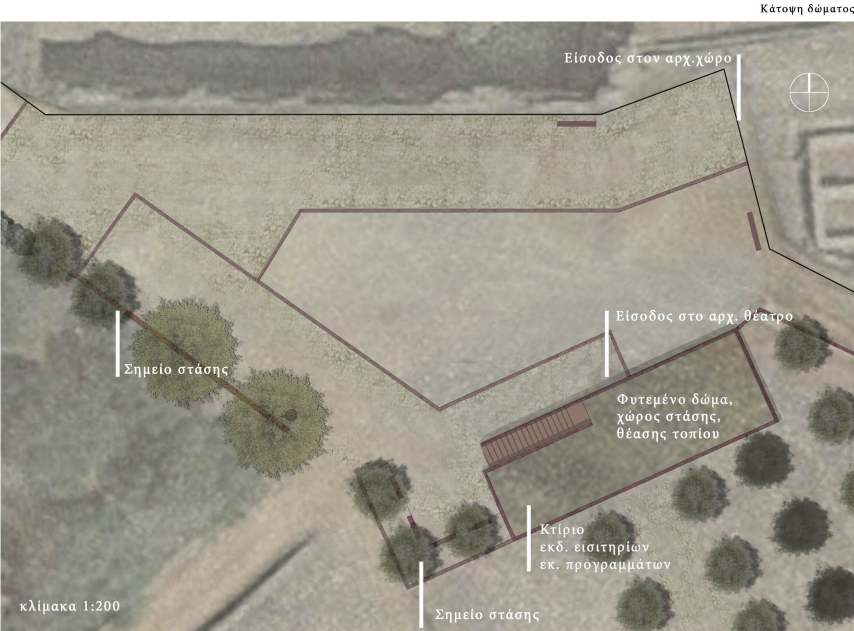

Η πινακίδα ενημέρωσης υιοθετεί τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του μυλοδείκτη ενός σύγχρονου κίονα.

Στο πλαίσιο κατασκευής του, από οξειδωμένο χαλβά εντάσσονται οι πληροφορίες της διαδρομής αλλά και του αρχαιολογικού χώρου δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να αντιλαμβάνεται το σημείο στάσης που βρίσκεται, αλλά και το σύνολο του χώρου.

1. Άποψη εισόδου στην αρχαιολογική περιοχή

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- λιθόστρωτο διαχωριστικό σχέδιο δαπέδου
- χυτό δάπεδο σκυροδέματος, σύμμικτο με λίθους και ψηφίδα
- πηγή νερού
- ενημερωτική πινακίδα
- λιθίνο καθιστικό με ξόλο

Φύτευση

Δέντρα

- *platanus orientalis*
- *olea europaea*
- *ceratonia siliqua*

Θάμνοι

- *Μεσογειακή μακία*
- *pistacea terebintus*
- *pistacea lentiscus*
- *laura mobilis*
- *quercus coccifera*

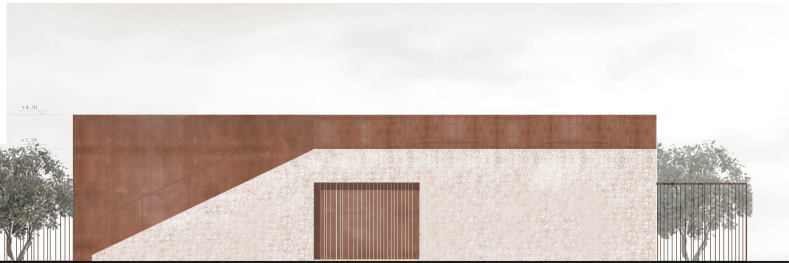
Φυτεμένο δώμα

- *sedum*
- *festuca glauca*
- *thymus praecox*
- *origanum vulgare*
- *salvia pomifera*
- *salvia officinalis*

Υλικότητα

Δάπεδα

- χυτό δάπεδο σκυροδέματος σύμμικτο με ψηφίδα και λίθους
- πατημένο χώμα
- οξειδωμένος χάλυβας
- ξερολιθιά

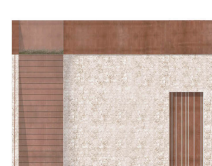

Βόρεια όψη

Νότια όψη

κλίμακα 1:100

Διατομή αψη

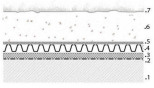
Διατομή αψη

Τμήμα α-α

Λεπτομέρεια φυτεμένου δώματος

1. Κατασκευή δώματος με εφαρμογή στρώσης στεγανοποίησης
2. Μεμβράνη αντιστατικής προστασίας
3. Υπόστρωμα προστασίας και συγκράτησης υγρασίας
4. Αποστραγγιστική - αποθηκευτική στρώση
5. Διηλεκτικό φύλλο συγκράτησης υποστρώματος ανάπτυξης
6. Υπόστρωμα ανάπτυξης φυτών
7. Βλάστηση

Άποψη εισόδου στον αρχαιολογικό χώρο

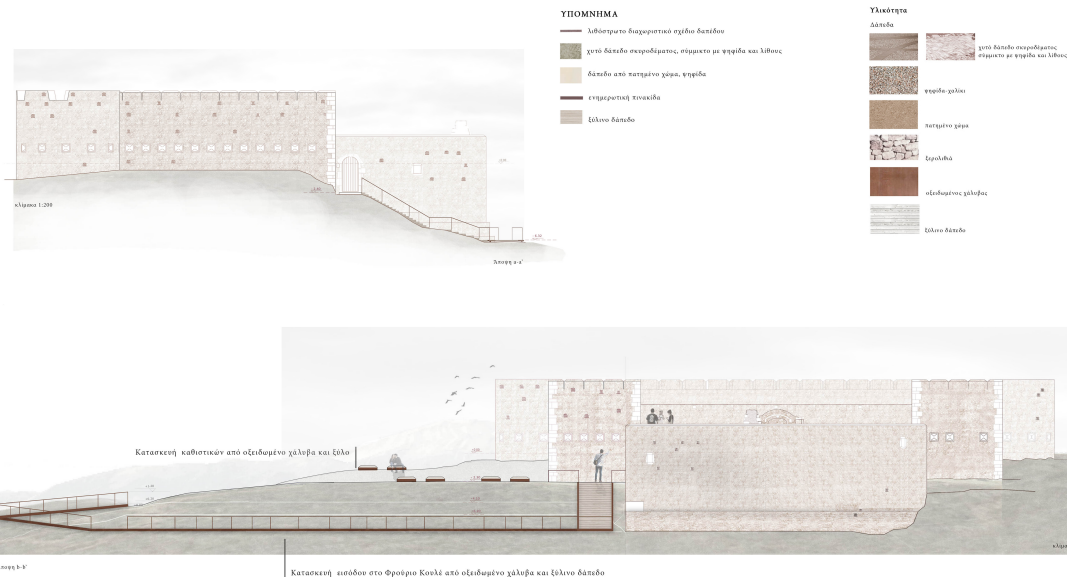

Πρόταση σύνδεσης του κατεστραμένου ιστορικού μονοπατιού - αναβίωση της ιστορικής διαδρομής.

ΦΥΤΕΥΣΗ

Δέντρα	Θάμνοι	Πόες
<i>ceratonia siliqua</i>	<i>phlomis frutescens</i>	<i>cistus subulifolius</i>
<i>quercus laevis</i>	<i>salvia penderis</i>	<i>maritima chamomilla</i>
<i>estrinthus c.</i>	<i>thymus vulgaris</i>	<i>anemone coronaria</i>
<i>hemitelia</i>	<i>artemisia abrotanum</i>	<i>papaver rhoeas</i>
<i>hemitelia</i>	<i>euphorbia characias</i>	<i>chrysanthemum coronarium</i>
<i>rosa canina</i>	<i>origanum vulgare</i>	
<i>monarda spicata</i>		

Στο μονοπάτι προτείνεται πλευρικά της διαδρομής η ανάπτυξη της αυτόχθονης βλάστησης και η αποκατάσταση της καμένης ζώνης με ελάσινα. Συντάσσεται αυτόχθονη φυτική δημοσίευση ανά κατάλληλο **μικροκλίμα** που ευνοεί τόσο τη θερμακή άνευση του επισκέπτη όσο και την ανάπτυξη του **οικοσυστήματος**. Η βελτιστή λειτουργία ως οικοσύστημα γίνεται το μόνο μεταφορικό και η σύνδεση των διαδρομών τοπίων (φυσικού - δομημένου).

Ο φωτισμός του χώρου χωρίζεται σε ενότητες ανάλογα με τις λειτουργίες του .
Προτείνεται σε χαμηλή ένταση σεβόμενοι το φυσικό τοπίο και τον έναστρο ουρανό

- Φωτισμός κύριων σημείων ενδιαφέροντος (μνημεία).
- Οδική σύνδεση προς σημεία ενδιαφέροντος
- Επιμέρους σημεία (πεζογέφυρα – χώροι στάθμευσης)
- Δενδροφύτευση

a Προβολείς - Floodlights

Αυτός που φωνάζει για χρήση με γενικόκοινωνικό ενδιαφέρον, μπορεί να είναι ο κάτοικος που έχει εγκαταστήσει μέσα στο έδαφος, κάποιο (και ένα) Fishy και σε πολλα-μεταστήσιο οικόσημο. Η απλή διαφορά και τα πλεονεκτήματα είναι:

b,Επιδαπέδιο φωτιστικό /Drive over

Σ. Κολώνα φωτισμού Polle/ Wall mounted systems

Συντήρηση φωτισμού δαδου για χρήση με LED και λαμπτήρες εκκένωσης
Οι βαλβίδες απόδοσης διακρίνονται σε 70 μέτρα ή περισσότερο ανάλογα με το μέγεθος

Κολωνάκι φωτισμού / Bollard

Γραμμικός οπτισμός υπογράμμισης / Linear systems

— Заповняете ли въпросите на статистическите карти и картони?

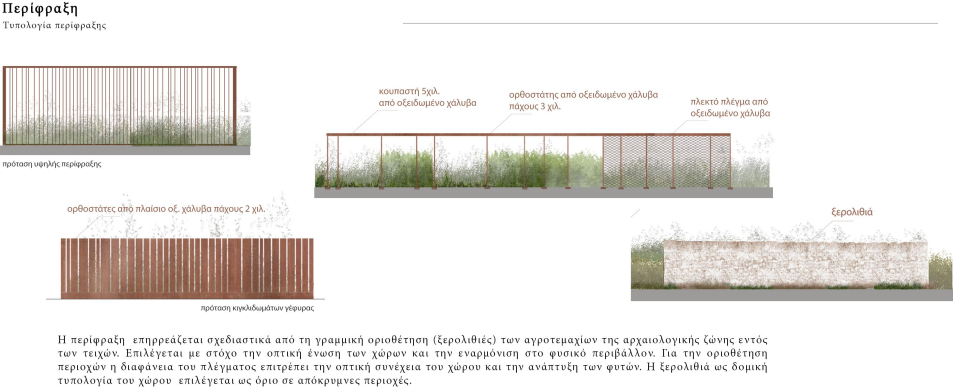
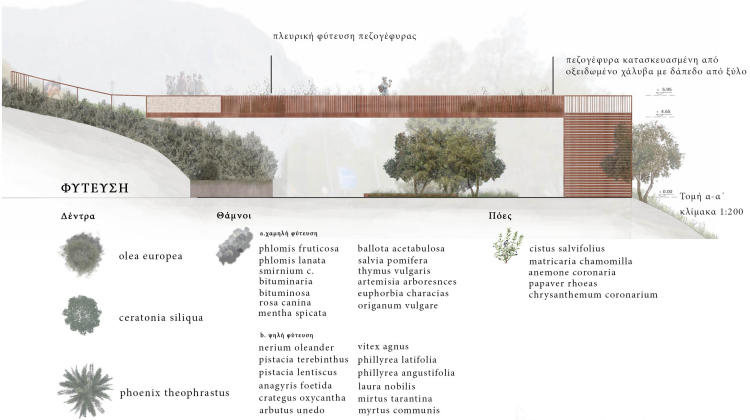
Προβλ (συνολός γραμμής) ή κλπ (κατάλοιπος γραμμή)

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ_ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ_ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΧΩΡΟΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ολοκληρωμένη Προστασία Ιστορικού Δομημένου Περιβάλλοντος με Προηγμένες Τεχνολογίες και Υλικά

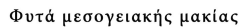

Υλικότητα	
Δάπεδα	
	χυτό δάπεδο σκυροδέματος σπρμκτο με ψηφίδα και λίθους
	ψηφίδα-χαλίκι
	πατημένο χώμα
	ξερολιθιά
	οξειδωμένος χάλυβας
	ξύλινο δάπεδο
ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
	λιθόστρωτο διαχωριστικό σχέδιο δαπέδου
	χυτό δάπεδο σκυροδέματος, σπρμκτο με ψηφίδα και λίθους
	δάπεδο από πατημένο χώμα, ψηφίδα
	ενημερωτική πινακίδα
	ξύλινο δάπεδο
	φράκτης- όριο από ξερολιθιά

Διπλωματική εργασία : Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου. Φοιτήτρια: Ιωάννα Μαρκοπούλου. Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Πανίτα Καραμανέα.

D. Πρόταση διαμόρφωσης της σύνδεσης του ιστορικού μονοπατιού με το Φρούριο Ιντζεδίν.

Δέντρα

Ceratonia siliqua
Olea europea
Olea selvatica
Cupressus horizontalis
Cupressus sempervirens
Quercus ilex
Quercus macrolepis
Phoenix theophrastus
Ficus carica
Punica granatum

Θάμνοι

α.ψηλή φύτευση

Pistacia lentiscus
Myrtus communis
Myrtus tarentina
Arbutus unedo
Pistacia terebinthus
Laura nobilis
Phillyrea angustifolia
Rhamnus alaternus
Vitex agnus
Crataegus oxyacantha
Nerium oleander
Anagyris foetida
Quercus ilex
Calicatore vilosa
Spartium junceum
Artemisia arborescens

β. χαμηλή φύτευση

Aspalathus
Phlomis fruticosa
Phlomis lanata
Smiranium c.
Bituminaria bituminosa
Rosa canina
Ballota acetabulosa
Euphorbia characias
Asphodelus aestivus
Calicitone villosa
Charybdis maritima
Drimia maritima
Ferula communis
Verbascum macrum
Euphorbia peplus
Helichrysum barrelieri
Spartium junceum

Φαρμακευτικά
Salvia pomifera
Thymus vulgaris
Origanum vulgare
Cistus incanus
Matricaria recutita
Mentha spicata
Άγριο λιβάδι

Πόες

Anemone coronaria
Cistus salvifolius
Matricaria chamomila
Anemone coronaria
Papaver rhoeas
Nepeta scordatis
Chrysanthemum coronarium
Echium plantagineum
Tragopogon sinuatus

Ε. Η φύτευση του μονοπατιού προτείνεται για την ενίσχυση της αυτοφυούς βλάστησης και την αποκατάσταση της καμένης ζώνης με ελαιώνα. Επιπρόσθετα, κατά τη διαδρομή φυτεύονται μεμονωμένα δέντρα για σκίαση.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

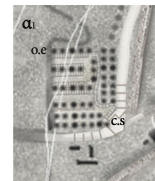
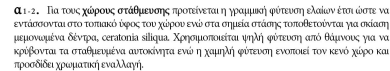
α. Χώροι στάθμευσης

β. Φύτευση ρωμαϊκής οικίας

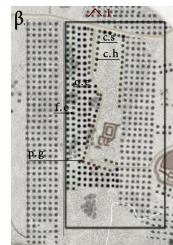
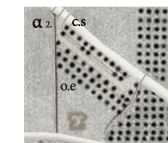
γ. Φύτευση εισόδου αρχαίου θεάτρου

δ. Φύτευση εισόδου στο φρούριο Ιντζεδίν

ε. Φύτευση μονοπατιού

β. Η φύση της ρωμαϊκής οικίας σχεδιάζεται γραμμικά με την κυριαρχία των δέντρων.
Η είσοδος υπογραμμίζεται από κυπαρίσσι, στοιχείο αναφοράς στον ρωμαϊκό χαρακτήρα του χώρου. Επιπρόσθετα, επιλέγονται ροδάκι και σκυιάς ως σύμβολα της ζωής και της ευκαρπίας.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

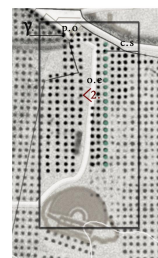
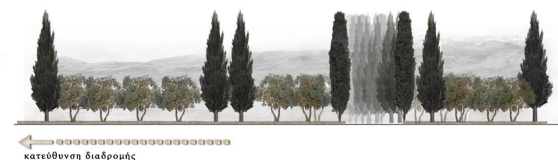
Θεματικές φυτεύσεις

Χώροι

γραμμική φύτευση δέντρων

- γραμμάρι φύτευση δέντρων
1. *olea europea*
 2. *cipressus horizontalis*
 3. *cipressus sempervirens*
 4. *punica granatum*
 5. *figus carica*

1. Άποψη εισόδου στη ρωμαϊκή οικία

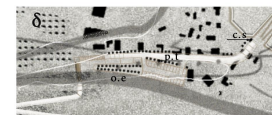

Υ. Για την είσοδο στο **αρχαίο θέατρο** επιλέγεται η γραμμική φύτευση ελαίων σε πρώτη σειρά και σε δεύτερη σειρά φυτεύεται μια γραμμή από *ceratonia siliqua* για την υπογράμμιση της κατεύθυνσης προς το αρχαίο θέατρο. Η εναλλαγή του σκούρου φυλλώματος της *c.s.* με το ανοχτό πράσινο της *α.ε.* καταθέτουν την όραση του επισκέπτη στο αρχαίο θέατρο.

2. Άποψη γραμμικής φύτευσης εισόδου στο αρχαίο θέατρο

δ. Στο **φρούριο Ιντζεδίν** προτείνεται η πλευροκή φύτευση του δρόμου με δέντρα έτσι ώστε να υπογραμμίζεται το τέλος της διαδρομής και η είσοδος στο Φρούριο. Επιλέγεται η *olea europaea* ως συνέχεια του τοπίου της Απύρεας αλλά και ο *Phoenix Theophrasti*, αυτούσιος φυτό της Κρήτης, το οποίο σημαίνει συνειρμικά συμβολικά χαρακτήρα το τέλος της περιήγησης. Ο επισκέπτης πετυχαίνει την «κατάκτηση» όχι μόνο της διαδρομής αλλά μιας μοναδικής εμπειρίας.

Διπλωματική εργασία: Ενοποίηση των αρχαιολογικών περιοχών του αρχαίου θεάτρου της Απτέρας, Κουλές Απτέρας, Φρούριο Ιντζεδίν, μέσω της ανάδειξης του τοπίου. Φοιτήτρια: Ιωάννα Μαρκοπούλου, Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Πανίτα Καραμανέα

Πρόταση φύτευσης